

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

24 квітня 2024 року № 578

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії БУДАНОВ Микола Павлович, 1982 року народження, громадянин України, освіта вища.

У 2004 році закінчив Харківський гвардійський орден Червоної Зірки інститут танкових військ імені Верховної Ради України Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» за спеціальністю «Озброєння і засоби військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екологічна безпека» та здобув кваліфікацію хіміка, офіцера військового управління тактичного рівня.

У 2012 році закінчив Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста.

У 2016 році закінчив Українську інженерно-педагогічну академію за спеціальністю «Професійна освіта. Економіка» та здобув кваліфікацію професіонала в галузі економіки, маркетингу та менеджменту, викладача дисциплін економічного напрямку.

З 1999 року по теперішній час проходить дійсну військову службу. З 2019 року брав участь в операції об'єднаних сил на сході держави. З 24 лютого 2022 року бере безпосередню участь у бойових діях або забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримуванні збройної агресії, має статус учасника бойових дій.

З 2023 року займав посаду головного аудитора відділу внутрішнього аудиту Регіонального управління ДПС України. Станом на сьогодні виконує обов'язки помічника начальника органу забезпечення з правової роботи – начальника групи юридичного забезпечення. За займаною посадою приймає участь в розгляді питань, пов'язаних з витрачанням державних коштів в рамках бюджетного року згідно затверджених кошторисів, оцінювання нанесення шкоди та матеріальних збитків, виплат винагороди, заробітної плати та грошового забезпечення, претензійно-позовної роботи, договірної роботи (в рамках реалізації потреб об'єктів логістики при управлінні ними) тощо.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Міністерства освіти і науки

України, Харків від 12 лютого 2025 року № 0114-1/078, у такому складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради - ЧОБІТОК Вікторія Іванівна, доктор економічних наук, професор (08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)), в.о. завідувача кафедри маркетингу та торговельного підприємництва Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Рецензент: БЕЗУГЛА Юлія Євгеніївна, кандидат економічних наук, доцент (08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)), доцент кафедри економіки та менеджменту Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,

Офіційні опоненти: АРЕФ'ЄВА Олена Володимирівна, доктор економічних наук, професор (08.06.02 - Підприємництво, менеджмент та маркетинг), завідувачка кафедри економіки повітряного транспорту, Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут»»,

ХАУСТОВА Вікторія Євгенівна, доктор економічних наук, професор (08.00.03 – економіка та управління національним господарством), директор, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку, Національна академія наук України,

ГОРАЛЬ Ліліана Тарасівна, доктор економічних наук, професор (08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)), професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу.

Разова спеціалізована вчена рада на засіданні «28» березня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» Миколі БУДАНОВУ на підставі публічного захисту дисертації «Організаційно-економічне забезпечення управління енергетичною безпекою підприємств в умовах ентропії».

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, м. Харків

Науковий керівник: ПРОХОРОВА Вікторія Володимирівна, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економіки та менеджменту Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Зміст, структура й обсяг дисертації відповідають нормативним вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Основні результати дисертації висвітлено у 22 наукових публікаціях, з них: 10 статей у наукових фахових виданнях, затверджених МОН України, 1 стаття у науковому фаховому виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus, 1 розділ у колективній монографії та 10 матеріалів тез доповідей на науково-практичних конференціях, що відповідає вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії).

У дискусії взяли участь рецензент і офіційні опоненти та висловили зауваження:

Рецензент БЕЗУГЛА Юлія Євгеніївна:

1. У роботі автор констатує, що системний підхід передбачає розгляд енергетичної безпеки підприємства як складної взаємопов'язаної системи, що в контексті формування ефективного управління вказує на необхідність врахування усіх аспектів енергетичної безпеки підприємства від постачання енергоресурсів до їх використання і збереження. В роботі, з нашої точки зору, доцільно було б надати додаткове пояснення щодо синергетичної взаємодії складових частин системного підходу та надати більш розгорнуту інформацію стосовно впливу означеного процесу на створення конфігурації управління енергетичною безпекою підприємств як фрактально-кластерного об'єкту електроенергетичної системи на мікрорівні в умовах ентропії зовнішнього середовища (стор. 62, рис. 1.5).

2. В роботі автором подано етапи побудови моделі процесу управління ризиками, в якій, з нашої точки зору, недостатньо враховано вплив зовнішніх таких факторів як зміни на ринку енергоносіїв або нормативно-правові обмеження, що може суттєво вплинути на ефективність управління ризиками (стор. 102, рис. 1.13).

3. В умовах змінності та непередбачуваності зовнішнього середовища (економічних, політичних, кліматичних факторів), як зазначено в роботі, енергетична безпека підприємства стикається з постійними ризиками і невизначеністю. З нашої точки зору, необхідно було б наочно продемонструвати як саме ентропія зовнішнього середовища впливає на означений рівень невизначеності, хаосу або варіативності зовнішніх факторів, які можуть позначатися на стабільності та ефективності енергетичної

інфраструктури підприємства (стор. 97-106).

4. У роботі автором запропоновано сукупність показників оцінки рівня енергетичної безпеки та їх порогові значення на мікрорівні економіки, які впливають на результативність оцінки суб'єктів дослідження. Однак, з нашої точки зору, запропонований підхід є обмеженим в аспекті врахування динамічних змін зовнішніх факторів, що можуть суттєво коригувати точність загальної оцінки енергетичної безпеки підприємств (рис. 2.14, стор. 155).

5. Автором в роботі представлено структурну схему алгоритму розрахунку показників економічної ефективності інвестиційного проєкту. Потребує додаткового пояснення ефективність використання цієї методики для відстеження загроз і ризиків в режимі реального часу, що є критично важливим для своєчасного прийняття рішень, оскільки визначений алгоритм не лише оптимізує процеси управління, але й забезпечує системний підхід до аналізу ризиків і загроз, що виникають у динамічному середовищі енергетичного сектору (стор. 257, рис. 3.17).

Офіційний опонент АРЕФ'ЄВА Олена Володимирівна:

1. В роботі автором розкрито особливості реалізації системного підходу в управлінні енергетичною безпекою підприємств в умовах ентропії зовнішнього середовища як фрактально-кластерного об'єкту, але, з нашої точки зору, у зв'язку з тим, що системно-кластерний підхід передбачає інтеграцію великої кількості даних з різних джерел (технічних, економічних, соціальних аспектів), що у реальних умовах може бути складним через різноманітність форматів даних, додаткового пояснення потребує механізм їх обробки та адаптації до конкретних умов функціонування кожного підприємства (стор. 61, рис. 1.4).

2. В роботі автором наведено класифікацію загроз енергетичної безпеки промислових підприємств, однак, зважаючи на те, що загрози енергетичної безпеки мають різноманітну природу походження через численні фактори (технічні, економічні, соціальні, екологічні), з нашої точки зору, запропонована класифікація має перевантажену структуру, що ускладнює процес аналізу і прийняття рішень, особливо в умовах обмеженого часу на реагування (стор. 74, рис. 1.8).

3. В роботі автором розглянуто основні проблеми управління енергетичною безпекою підприємств в умовах ентропії та обґрунтовано, що ентропія вказує на рівень невизначеності або хаосу в системі. Але, з нашої точки зору, сукупність показників, які обрано автором для аналізу ентропії, носять універсальний характер, тому не завжди можуть бути використані та інтерпретовані в контексті аналізу стану енергетичної безпеки, адже високий рівень ентропії може бути пов'язаний з непередбачуваністю, що не завжди свідчить про конкретні загрози чи ризики, ускладнюючи прийняття стратегічних рішень щодо управління енергетичною безпекою підприємств (стор. 116, рис. 2.1).

4. Автором в роботі запропоновано структуру системи просторово-динамічного моніторингу у забезпеченні управління енергобезпеки підприємств, але, з нашої точки зору, не доведено, що вона може відповідати на всі зміни оперативного, що призводить до недосконалості в реагуванні на нові загрози. Якщо система не адаптується до нових реалій або має слабкі місця в обробці великих обсягів даних, це може створити ситуацію, коли підприємство не зможе своєчасно відреагувати на кризову ситуацію або зміни умов енергетичного середовища (стор. 187, рис. 2.23).

5. В роботі автором розглянуто питання оцінки економічної ефективності реалізації інвестиційних проєктів в контексті розробки організаційно-економічного забезпечення управління енергетичною безпекою підприємств. Оскільки процес розрахунку економічної ефективності вимагає врахування великої кількості змінних факторів, то, з нашої точки зору, потрібно було б врахувати вплив на стан енергетичної безпеки такого показника як зміна цін на різні види енергоносіїв. Недостатнє врахування певних змінних може обумовити похибки результатів прогнозування, що визначає формування необ'єктивних сценаріїв реалізації інвестиційних рішень (стор. 248).

Офіційний опонент ГОРАЛЬ Ліліана Тарасівна:

1. В роботі автором представлено системно-кластерний підхід до забезпечення управління енергетичною безпекою підприємств (стор. 68, рис. 1.6), але, оскільки системно-кластерний підхід часто базується на жорстко структурованих кластерних моделях, то, з нашої точки зору, такий підхід може обмежувати здатність швидкої адаптації до непередбачуваних змін у зовнішньому середовищі, таких як економічні кризи, природні катастрофи чи політичні зміни.

2. В роботі автором розглянуті фактори (стор. 117, рис.2.2) та напрями (стор. 119, рис. 2.3) впливу ентропії на управління енергетичною безпекою підприємств, яка є складною системою, в якій існує велика кількість взаємозалежних факторів (економічних, технічних, політичних, соціальних), але, з нашої точки зору, представлені в роботі стандартні методи обчислення ентропії не завжди можуть враховувати всі ці фактори або недостатньо точно описувати складні взаємодії, що знижує точність прогнозів.

3. В роботі автором наведено вибір критеріїв формування системи індикаторів енергобезпеки, врахування динаміки критеріїв, індикаторів та порогових значень, що у режимі реального часу може стати викликом з точки зору обробки великих даних. Тому, з нашої точки зору, необхідно мати потужні обчислювальні ресурси та налаштувати систему для швидкої обробки та оцінки інформації, щоб вчасно реагувати на загрози. З тексту роботи не зрозуміло, чи може запропонований підхід до відбору критеріїв надавати необхідні дані для визначення індикаторів та порогових значень для прийняття управлінських рішень у критичних ситуаціях (стор. 157, табл 2.2).

4. Автором представлена загальна структурна схема формування етапів просторово-динамічного моніторингу забезпечення управління енергобезпеки підприємства. Так як інтеграція даних від численних датчиків, інформаційних пристроїв та автоматизованих систем потребує значних технічних ресурсів і складних інтерфейсів для синхронізації даних у реальному часі, то необхідно було показати, як вирішуються проблеми з (стор. 189, рис. 2.24).

5. В роботі автором подано гістограму динаміки розвитку енергетичних підприємств з урахуванням ефективності реалізації стратегічних заходів економічного характеру (інвестиційних проєктів). Доцільно зауважити, що в рамках забезпечення управління енергетичною безпекою потребує уточнення, які конкретно показники та критерії були використані для оцінки ефективності інвестиційних проєктів, та як ці дані впливають на загальну динаміку розвитку енергетичних підприємств. Це може ускладнити інтерпретацію результатів та подальше прийняття рішень (стор. 224, рис. 3.10).

Офіційний опонент ХАУСТОВА Вікторія Євгеніївна:

1. Автором в роботі подано класифіковані загрози енергетичної безпеки промислового підприємства електроенергетичної системи, однак, з нашої точки зору, представлена систематична класифікація загроз на основі фіксованих критеріїв може бути недостатньо гнучкою для реагування на непередбачувані ситуації, які виникають через швидко змінювані фактори зовнішнього середовища (економічні кризи, природні катастрофи, політичні зміни), що може обмежувати здатність системи ефективно адаптуватися до нових загроз (стор. 77, рис. 1.9).

2. В дисертації автором розглянуто методи розрахунку параметрів ентропії для забезпечення управління енергетичною безпекою підприємств. Методи обчислення ентропії часто залежать від початкових умов і певних припущень, які робляться на початку аналізу. Однак, з нашої точки зору, було б доцільно представити порівняння запропонованих методів з альтернативними підходами для більш об'єктивної оцінки їх переваг і недоліків (стор. 120-124).

3. В роботі автором подано структурно-функціональну схему програмно-обчислювального комплексу автоматизованої системи управління технологічним процесом об'єкта генерації промислового підприємства. Але, в роботі, з нашої точки зору, не надано достатньо детальної інформації про взаємодію та взаємозв'язки між окремими компонентами системи. Відсутність чітко визначених функціональних зв'язків може ускладнити розуміння логіки роботи комплексу та його впровадження на практиці (стор. 164, рис. 2.17).

4. Автором в роботі наведено процес організації системи просторово-динамічного моніторингу контролю стану енергетичної безпеки підприємств. Було б доцільно, з нашої точки зору, відобразити потенційні ризики та проблеми, з якими можуть стикатися підприємства під час реалізації процесу

просторово-динамічного моніторингу підприємств в цілому та процесів генерації, передачі, розподілу та споживання електроенергії, а також напрями вирішення означених проблемних аспектів (стор. 194, рис 2.28).

5. В дисертації автором розроблено структурно-функціональну схему етапів комплексної методики оцінки економічної ефективності інвестиційних проєктів. Але, з нашої точки зору, автору доцільно було б подати більш детальну інформацію про логічні взаємозв'язки результатів реалізації кожного етапу методики та їх впливу на інтерпретацію кінцевого результату оцінки. Крім того, доцільно було б поглибити інформацію стосовно характеристики показників і критеріїв оцінки на кожному етапі, відсутність якої може призвести до отримання некоректних результатів оцінки (стор. 254, рис. 3.16).

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присудила Миколі БУДАНОВУ ступінь доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Вікторія ЧОБИТОК